

Participatieverordening

Gemeente Midden-Drenthe

Participatieverordening gemeente Midden-Drenthe 2026

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Bestuursorgaan: afhankelijk van de situatie wordt hiermee bedoeld de gemeenteraad, de burgemeester of het college van burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe;

Beleidsvoornemen: het voornemen van het bestuursorgaan tot het vaststellen of wijzigen van beleid;

College: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Midden-Drenthe;

Inspraak: het betrekken van inwoners en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid;

Inspraakprocedure: de wijze waarop de inspraak gestalte wordt gegeven;

Inwoners: ingezetenen als bedoeld in artikel 2 van de Gemeentewet;

Inwonersparticipatie: op initiatief van de gemeente betrekken van inwoners en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid, daaronder ook inspraak begrepen;

Maatschappelijke partijen: verenigingen, stichtingen of andere rechtspersonen zonder winstoogmerk waarvan het statutair doel is gericht op het leveren van een actieve bijdrage aan de samenleving binnen de gemeente Midden-Drenthe of hiervoor relevant is;

Overheidsparticipatie: de betrokkenheid van de gemeente bij initiatieven van inwoners;

Participatie: de deelname van inwoners, en andere belanghebbenden aan de ontwikkeling, waaronder de voorbereiding, uitvoering en evaluatie, van gemeentelijk beleid of gemeentelijke initiatieven, alsmede het door de gemeente ondersteunen van initiatieven van inwoners en andere belanghebbenden met invloed op de samenleving van de gemeente Midden-Drenthe;

Uitdaagrecht: het recht van inwoners en maatschappelijke partijen om een gemotiveerd verzoek bij het College in te dienen om de feitelijke uitvoering van een gemeentelijke taak over te nemen, als bedoeld in artikel 150, derde lid, van de Gemeentewet.

Artikel 2 Reikwijdte

1. Elk bestuursorgaan besluit ten aanzien van zijn eigen bevoegdheden of participatie of toepassing van het uitdaagrecht wordt toegepast.
2. Deze verordening is niet van toepassing op participatie, inspraak of andere inbreng en initiatieven van inwoners die al zijn geregeld in andere al dan niet gemeentelijke verordeningen, regelgeving of procedures.
3. Het bestuursorgaan past bij participatie bij het vaststellen of wijzigen van de omgevingsvisie als bedoeld in artikel 3.1 van de Omgevingswet, het omgevingsplan als bedoeld in artikel 2.4 van de Omgevingswet of een programma als bedoeld in artikel 3.4 van de Omgevingswet, zoveel mogelijk deze verordening toe. Daarbij neemt het bestuursorgaan de motiveringsplicht als bedoeld in de artikelen 10.7, 10.2 en 10.8 van het Omgevingsbesluit in acht.
4. Er vindt geen participatie of toepassing van het uitdaagrecht plaats als:
 - a. het een ondergeschikte herziening van een eerder vastgesteld beleidsvoornemen betreft;
 - b. het zulks bij of krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten;
 - c. er sprake is van uitvoering van hogere regelgeving waarbij het bestuursorgaan geen of nauwelijks beleidsvrijheid heeft;
 - d. het de begroting, de tarieven voor gemeentelijke dienstverlening en belastingen als bedoeld in hoofdstuk XV van de Gemeentewet betreft;
 - e. de uitvoering van een beleidsvoornemen dermate spoedeisend is dat participatie niet kan worden afgewacht;
 - f. de verantwoordelijkheid van het betrokken bestuursorgaan voor kwetsbare groepen in de samenleving zwaarder moet wegen;
 - g. het om een interne aangelegenheid van de gemeente gaat;
 - h. er risico is op ondermijning van het bestuur;
 - i. de beïnvloedingsruimte voor inwoners en belanghebbenden nihil is;
 - j. er andere zwaarwegende redenen zijn om geen participatie toe te passen.
5. Participatie wordt altijd verleend indien de wet daartoe verplicht.

Hoofdstuk 2 Inwonersparticipatie

Artikel 3 Plan voor inwonersparticipatie

1. Het bestuursorgaan stelt voorafgaand aan de voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid een participatieplan op.
2. Het participatieplan kan de volgende onderdelen bevatten:
 - a. het doel van participatie
 - b. de scope van participatie
 - c. het participatieniveau
 - d. de aanpak en werkwijze
 - e. de planning
3. Als het college de besluitvorming over beleid voor de gemeenteraad voorbereidt, stelt het college het plan op en informeert de gemeenteraad over de inhoud.
4. Indien op basis van voortschrijdend inzicht blijkt dat het wenselijk is om de kaders of de inrichting van het proces aan te passen, zorgt het bestuursorgaan ervoor dat deelnemers hierover zo snel mogelijk worden geïnformeerd.

Artikel 4 Inspraakprocedure en eindverslag

1. Als een bestuursorgaan in het kader van de inwonersparticipatie voor inspraak kiest of als inspraak wettelijk verplicht is, is de zienswijze procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing, tenzij het bestuursorgaan een ander proces vaststelt.
2. Het bestuursorgaan kan voor één of meer beleidsvoornemens een andere inspraakprocedure vaststellen.
3. Ter afronding van de inspraak maakt het bestuursorgaan een eindverslag op.
4. Het eindverslag bevat in elk geval:
 - a. een overzicht van de gevolgde inspraakprocedure;
 - b. een weergave van de zienswijzen die tijdens de inspraak mondeling of schriftelijk naar voren zijn gebracht;
 - c. een reactie op deze zienswijzen, waarbij met redenen omkleed wordt aangegeven op welke punten al dan niet tot aanpassing van het beleidsvoornemen wordt overgegaan.
5. Het bestuursorgaan maakt het eindverslag op de gebruikelijke wijze openbaar.

Hoofdstuk 3 Overheidsparticipatie

Artikel 5 Toepassen overheidsparticipatie

1. Het bestuursorgaan kan besluiten tot participeren bij initiatieven van inwoners als het bestuursorgaan vindt dat het initiatief bijdraagt aan de doelstellingen van het gemeentelijk beleid, en anderszins een positieve maatschappelijke bijdrage levert aan Midden-Drenthe.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 2 lid 3 van deze verordening, ziet het bestuursorgaan af van overheidsparticipatie aan initiatieven van inwoners als er gegronde redenen zijn om aan te nemen dat:
 - a. het initiatief doelstellingen beoogt die in strijd zijn met de wet, het landelijk, provinciaal of gemeentelijk beleid of het algemeen belang;
 - b. er sprake is van onvoldoende draagvlak voor het initiatief bij omwonenden, belanghebbenden of de betrokken inwoners;
 - c. het initiatief naar het oordeel van het bestuursorgaan op financiële en/of juridische gronden niet haalbaar is;
 - d. het een onderwerp betreft waartegen een bezwaar- of beroepsprocedure in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht loopt of onderwerpen waarover de burgerlijke rechter is gevraagd een oordeel uit te spreken;
 - e. het een onderwerp betreft dat overwegend het privébelang van de indiener(s) dient.
3. Het bestuursorgaan informeert de indiener van het initiatief over de beslissing.
4. Indien het bestuursorgaan medewerking wil verlenen aan het initiatief, wordt in overleg met de indiener bepaald op welke wijze de gemeente een faciliterende rol opneemt en waar mogelijk gepaste ondersteuning voorziet.

Hoofdstuk 4 Uitdaagrecht

Artikel 6 Verzoek toepassing uitdaagrecht

1. Het bevoegde bestuursorgaan biedt inwoners en maatschappelijke partijen de mogelijkheid een verzoek in te dienen om de uitvoering van gemeentelijke taken over te nemen.
2. Een verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht wordt bij het college ingediend.
3. Een verzoek met betrekking tot het uitdaagrecht bevat ten behoeve van de toetsing hiervan in ieder geval de volgende onderdelen:
 - a. omschrijving van de taak die de indiener wil overnemen;
 - b. uitleg waarom of hoe de indiener dat beter en/of goedkoper kan;
 - c. duidelijkheid over de betrokkenheid, kennis en/of ervaring van de indiener en de bij het initiatief betrokkenen in relatie tot het voorstel;
 - d. indicatie van het draagvlak en de draagkracht van de indiener en betrokkenen;
 - e. raming van de kosten die aan de uitvoering van de taak verbonden zijn;
 - f. omschrijving van de manier waarop de indiener met de gemeente wil samenwerken of ondersteuning nodig heeft;
 - g. inzicht in hoe de indiener garant staat voor de kwaliteit en de uitvoering van de taak op langere termijn.
4. Het bestuursorgaan kan naar aanleiding van het verzoek aanvullende informatie opvragen.

Artikel 7 Beoordeling verzoek uitdaagrecht

1. Het college zendt een ingediend verzoek door aan het bestuursorgaan dat bevoegd is om op het verzoek te reageren en informeert de indiener hierover.
2. Als de gemeenteraad op het verzoek om toepassing van het uitdaagrecht moet reageren, bereidt het college de reactie op het verzoek voor.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 2 lid 3 wijst het bestuursorgaan een verzoek af als:
 - a. onvoldoende aannemelijk wordt gemaakt dat het voorstel voldoet aan de in artikel 6 lid 3 genoemde voorwaarden;
 - b. het verzoek ziet op een taak waarvan de aard zich tegen toepassing van het uitdaagrecht verzet;
 - c. het verzoek in strijd is met door de gemeente vastgesteld beleid;
 - d. de opdrachtwaarde boven de €30.000 exclusief btw uitkomt;
 - e. het bestuursorgaan van oordeel is dat de taak met de toepassing van het uitdaagrecht niet beter wordt uitgevoerd of de kosten hoger zijn;
 - f. als de gemeente de overname van de taak om andere gegronde redenen onwenselijk acht.

Artikel 8 Uitvoering taak

1. Indien het bestuursorgaan het verzoek om toepassing van het uitdaagrecht toewijst, wordt in ieder geval onderstaande informatie in een overeenkomst tussen de indiener en het college vastgelegd:
 - a. Het proces, het te behalen resultaat, de taken, rollen en verantwoordelijkheden van de indiener en de gemeente en de looptijd van de uitvoering van de taak;
 - b. Het budget en de financieringswijze van de uitvoering van de taak;

- c. Het contact met en de ondersteuning door het bestuursorgaan gedurende de uitvoering van de taak;
- d. De stappen bij het niet nakomen van de gemaakte afspraken en het tussentijds beëindigen van de uitvoering van de taak;
- e. De (periodieke) evaluatie van de uitvoering van de taak.

Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 9 Overige bepalingen

1. De Inspraakverordening Midden-Drenthe 2006 wordt ingetrokken.
2. Op inspraakprocedures die voortvloeien uit besluiten genomen voor de inwerkingtreding van deze verordening, blijven de bepalingen van de in het vorige artikel genoemde verordening van toepassing.
3. Deze verordening treedt in werking op de eerste dag na de bekendmaking.

Artikel 10 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: **Participatieverordening gemeente Midden-Drenthe 2026**